Noviny z Čech.

(Překlad zprávy ze zpravodaje "Pozor. Záp.")

V Praze 12. března, 1896.

(Politická situace zahraniční. — Úlohy a my. Úkol Jednoty českých žen. — Splavnění Labe a Vltavy. — Moravský klub pokrokový mrtev. — Z pražské radnice. — C. k. rakouská privil. patentní výchova mládeže. — Statistika. — Drobotiny.)

Politická situace zahraniční vábí na se pohledy všeho světa politického. Není téměř dne, by nevylétla jiskra nová a nová jiskra konfliktu mezi dvěma státy, jež nebyla by dosti mocnou ku zapálení třaskavého podkopu pod mírem dlouholetým vyhýbkanou Evropou. Zdá se takřka, jakoby rok 1896 měl býti zaznamenán v dějinách lidstva nejkrvavějším písmem. Ať pohlédneme na kterýkoliv stát za hranicemi této říše, všude tíží dojem si odneseme. Se strany vlád vypisování nových daní a hrozné zbrojení, na straně občanstva úpadek středního stavu, bída, znemravnělost a neklid nespokojenost.... Pěkný pohled do budoucna! — Otrokáři jsou biti všude na celé čáře! Ve Vídni dostali výprask židovsko němečtí liliberálové, kteří zotročují po léta slovanské národy, v Habeši dočkali se notného řezu otrokáři italští za snahu pokořiti křesťanský lid habešský, na Kubě jsou po následce biti španělští otrokáři a ještě jim bude naloženo, v jižní Africe povaleni hrabiví Angličané od svobodných Boerů atd. Jen dále jménem Páně, jen pane bože hoštěc dopadej tvůj hrom na hlavy těch, kdož šlapou svobodu jiných národů!

Uhry a my. Tak kvotová komise se už sejde a Maďaři začínají harašiti.....Prý mají z vyrovnání beztoho jen škodu, tak prý, aby jen Cislajtanie povolila! Nuže posviťme si trochu na tu škodu. Mnoholiž obnáší příspěvek zemí koruny uherské, majících rozlohu 322.302 čtv. kilometrův proti zemím neuherským s rozlohou 300.026 čtv. kilometrů na společné záležitosti monarchie habsburské? Po odečtení důchodu celního přispívají Uhry na vojsko a diplomacii ročně kvotou 31 milionů zl. a na starý jimi však neuznávaný společný státní dluh rakouský ročním tributem 32 milionu zl. A mnoho li naproti tomu musí Cislajtanie klopit na společné ty záležitosti? Na vojsko a diplomacii ročně průměrem 110 milionů, na úroky a umoření starého společného dluhu státního pak ročně 38,941.720 zl. Úhrnem tedy: větší s přírodou bohatěji obdařené Uhry, mající plodné půdy 302.970 čtv. kilometrů, přispívají na společné záležitosti ročně všeho všudy 63 milionů; menší a přírodními dary chudší Cislajtanie však, nemající než 281.765 čtv. kilometrů plodné půdy, musí ročně na společné to hospodářství odvésti tribut 209 milionů zl. Tomu se říká u Maďarů: spravedlivost — parita! Jsme velice žádostivi, jak rakouská kvotová deputace pánům Maďarům nynější poměr zreviduje a napraví? Jediný spravedlivý klíč kvotový byl by klíč parity 50:50. Ten doporučujem "železné ruce" a přejeme si z hloubi, aby tentokrát svou železnost dokázala!

Uznání immunity českých parlamentních řečí. Nejvyšší soud vynesl nález, že § 28. tiskového zákona, stanovící, že "pro věrný otisk řečí, proslovených v obou sněmovnách říšské rady a sněmech zemských nikdo nemá býti stíhán", platí také pro české řeči, v parlamentě vídeňském pronešené. Dodává se, že toto rozhodnutí nejvyšší instance justiční je důsadné a že se tedy nevztahuje pouze na případ konkrétní, publikaci řečí poslanců, kteří v debatě rozpočtové r. 1894 při položkách "Potřeby nejvyššího dvora" a "Kabinetní kancelář" se súčastnili. Nález nejvyššího soudu neznamená dobytí nového práva, nýbrž uhájení práva již daného, ale protiprávně, protizákonně, protiústavně odepraného. V tomto smyslu je cenným úspěchem a zdarem snah českých poslanců. Jeho důležitost jako prejudice pro rovnoprávnost v protokole sněmovním jest očividna. Také tě se činí překážky. Ale přijde den, kdy těží ty budou ukřivdy a zákony se budou vykonávati, nikoli podle jednostranného výkladu, ale v onom duchu, který je v nich, který je potlačován a který naposledy zvítězí nad šalbami, vzdory a násilím.

Splavnění Vltavy a Labe. Jelikož nyní projednán bude nový požadavek pro komunikace vídeňské, domlouvili se čeští zástupci se skupinou českého velkostatku stran společného zakročení ve prospěch splavnění Vltavy a vodních kommunikací pražských. V této věci připravil poslanec Kaizl návrh, o jehož postulátech on a hr. Palffy jednali s ministrempresidentem hr. Badenim. Jednání vztahovalo se k celému znění resolucí a vedlo k tomu výsledku, že vláda projevila plnou ochotu ze všech sil podporovati provedení žádaných podniků, zejmena převzíti na účet státu dvě třetiny nákladu na splavnění Vltavy a Labe od Prahy do Ústí. Jednu třetinu převzal sněm království českého. Vzpomenutým návrhem vyzývá se vláda: 1. zřídit ihned komisi pro kanalisaci Vltavy Labe, tak aby se jarem 1897 počalo se stavbou, jakož aby ze státních peněz hradily se dvě třetiny všeho nákladu; 2. aby provedla uplavnění Vltavy v Praze až ke Smíchovu a 3. aby při ořechovské louce u Smíchova zřídila přístav pro vory. Zas úspěch opposiční politiky české a to dosti cenný. Ale co je to vše za miliony, které z Čech do Vídně plynou?

Moravský klub, jejž vedl dosud Mezník, se rozpadl. Byl čas. Hořrátství prasklo, nutno bylo tedy učiniti obnovu. Někteří moravští poslanci vstoupí do svobodomyslného klubu českého. Stane se to za určitých podmínek příští týden.

Zajímavé dva výroky. Kdyby byl dnes Ježíš Kristus mezi námi, nebyl by sice ukřižován, ale státní návladní by ho z vůle privilegovaných tříd pro jisté věci kázal zavřít. Tu pravdu prones dr. Lueger na říšské radě. Princ Alois Liechtenstein pravil tam též zase: Co se týče nové volební předlohy, pokládám to za morálně nepřípustné a také za protisociální, ba za socialně škodlivé, béře li se volební právo čeládce, která mající pevnou smlouvu služební, v domě zaměstnavatele je stravována a zde bydlí. Jaký důvod je pro toto zajisté bolestné odstrčení třídy, která beze vší pochyby dušť do statisíců čítá a jistě četnější je, nežli vláda dle povrchní statistiky se domýšlí? Inu, jak by nebyl důvod; nechat pánům moc a vládu! —

Z pražské radnice. V posledním zasedání městské rady purkmistr přečetl přípis, jímž nový místodržitel oznamuje své nastoupení v úřad. Z dopisu vane zcela jiný duch než z podobných výkonů p. hr. Thuna. Je psán naskrze uctivě.... Vítr se přece obrátil.....Ve sboru obecních starších Staročeši odhlasovali, aby projekt pražské kanalisace svěřen byl cizinci Lindleyovi z Frankobrodu — jako bychom neměli my Čechové své výtečné techniky Kaftana, Gesgra, Václavíka atd.....Ti to zas jednou řízli! —

C. k. rakouská privil. patentní výchova české mládeže. Jak nám vychovávají c. k. rakouští profesoři naši mládež, podává nejnověji zase případ prof. Štěpánka na reálce v Karlíně, který ku svým žákům pravil, že "Hus byl sice smýšlením vlastenec, ale zásad kacířských a Chelčický byl prý člověk ducha obmezeného." Rozumíme profesorovi. Hus potíral římsko-katolické kněze a Chelčický kdesi napsal o nich: "My za vás ve dne i v noci Bohu sloužíme, my vás účastny činíme našich mší, hodin, svátků, vigilií, jenom napilno — pytle naše. A nyní příliš mnoho jest takových, kteří pro svou neumělost a peský život nejsou hodni, aby jim kdo svině pásti poručil, nebo-li—duši." On chce míti totiž ze svého syna římskokatolického kněze, proto nedopustí, aby stav ten byl od lecikoho ostouzen. — Dějiť s učitelů Koniáše. Jak vede si naše byrokracie po Thunových a Kielmanseggových výnosech, patrno z následujících kurrendy c. k. okresní školní rady v Litomyšli, jenž zní takto:

Čís. 115. o. š. r.

Správě obecné školy v.....

V nové době vydána jest tiskem brožůrka dvojitá v jednom sešitě "Tisíc slov z českých dějin" napsal Jan Dolenský a "České dějiny v tisíci slovech", napsal Jan Brabec. [V Praze, nakladatel Jos. R. Vilímek, Spálená ulice 13.]

Brožurka tato obsahuje zřejmé útoky proti církvi a katolickému náboženství.

Ukládáme správě školy, aby vzhledem k tomu, že spisek ten náboženské a mravní vychování podkopává a ničí do škol zaváděna (sic!) nebyla a po případě, že již mezi dětmi jest, dětem odňata a ze škol odstraněna byla.....

Pěkné dvě illustrace. Rozumíte jim bez poznámky že? —

Literární a řečnický akademický spolek "Slavia", jenž po zrušení výmimečného stavu opět utěšeně vzkvétá, čítá dodnes na 500 členů, kteréžto počet při značném zájmu studentstva o své jediné středisko jistě v brzku bude zvýšen. Jest nepopíratelno, že rozpuštěním 'Slavie' za výmimečného stavu utrpěl spolek značných ztrát, jež nyní musí býti uhraženy hlavně dobrovolnými dary. Jest tudíž na všech přátelích naší mládeže akademické, aby svoji lásku a sympatie k ní projevili skutky v době, kdy výbor spolku obrací se k nim se žádostí za laskavé dary.

Drobotiny. V armádě rakouské provádí se od lonska pokusy používáním lýží čili 'ski' ve službě, hlavně výzvědné a sprostředkovací. Větší pokus v tom směru stal se ku konci min. měsíce v okolí Štýrského Hradce. Z dvou batailonů bosenského pěšího pluku č. 2 sestaven byl batailon v počtu téměř válečném a provedeno pak vojenské cvičení dle daného úkolu. Terrain, mírně pahorčitý, ve větší vzdálenosti změnil se v lesnaté středohoří; byla to tedy krajina ku běhu na ski velmi způsobilá. Sestaveny tři hlídky, po třech a 4 mužích, opatřených lýžemi, z nichž každé přidělen byl jiný úkol. Každé hlídce velel důstojník, jedné poručík Vinař. Hlídky vyslány byly 45 minut před odchodem hlavního voje. Prvá zpráva o postavení nepřítele podána hlídkou, opatřenou lýžemi, o 20 minut dříve, než od pěší hlídky, která byla za stejným účelem dříve vyslána. Během cvičení seznalo se, že ski hodí se zejmena pro pěší mužstvo, určené ke službě výzvědné, strážné a oznamovací a že pomocí jich lze překonati i obtíže velkých závějí, činících někdy i cesty vůbec neschůdné, neb vyžadujících příliš mnoho času a sil. Maximální výkon zmíněných vojáků běžců byl následovní: Při běhu s vrchu docílí se rychlosti koňského cvalu, v rovině rychlosti pěšáka v běhu, ovšem s úsporou namahání, a při stoupání do vrchu rychlost obyčejné chůze v kroku. Při zpátečním pochodu dorazili vojáci na lýžích o 45 minut dříve na místo schůzky, než ostatní. Byla ovšem cesta s vrchu vedoucí. Myslí se, že by lýže konaly dobrou službu zejmena v zemích zabraných, v Bosně a Hercegovině, kde často rozsáhlé kraje dlouho jsou pod sněhem. — Z listárny rakouských redakcí. Naše listy často posmívají se amerických listů zprávám a odpovědím redakčním. Zasmějme se jednou zase my jim.....V jednom klerikálním listě německém v řadě odpovědí a poznámek, adresovaných různým chiffrám, 'staršímu abonentu', 'tichému pozorovateli' atd., nalezá se ku př. také poznámka: "Tiskový dík sv. Antonínu Padovanskému, sv. Lucii a sv. Otilii za opětné dosažení zdravého zraku." O něco níže děkuje se v téže listárně redakční "sv. Josefu za vyslyšení prosby v obtížné záležitosti a konečně ještě jednou sv. Antonínu Padovanskému za to, že k jeho přímluvě podařilo se opět nalézti ztracený drahocenný předmět." Kromě těchto redakčních korrespondencí jest tu ovšem celá řada odpovědí a poznámek, znějících adresátům méně vznešeným, ba o několik řádek níže udílí se dokonce velmi průzračná a praktická rada, týkající se manipulace s petrolejem za účelem vypuzení jistého hmyzu ze skulin a štěrbin v nábytku. A k vůli rozmanitosti následuje hned po té malý výpad na moderní školu: "J. B. v H. Nemlu. ví to pranic, neb jen pramálo pro 8 letou povinnou návštěvu školní. Jestliže staří rolníci neumí se podepsati, což během 50 let to také mnohý žák novodobé školy nedovede." Sice velmi zabalené říení, ale lze pochybovati, že by kdo z váženého čtenářstva dotyčného orgánu o něm —přemýšlel. — Počasí se změnilo— místo jara sněží a vítr bouří!

Říšská rada německá oslavovala své 25leté trvání. K jubilejní slavnosti přihlásilo se 370 osob, většinou bývalých poslanců. Redaktoři všech časopisů odmítli pozvání a naopak v dlouhých článcích vykládali, že německý národ s malým uspokojením pohlížeti může na 25 let činnosti tohoto tělesa.

V Albánii na hranicích Černé Hory spůsobeno bylo se strany Turků hrozné krveprolití mezi křesťany. Kníže Nikola požádal ruského vyslance Nelidova v Cařihradu, aby ruskou vládu upozornil na toto řádění Turků mezi křesťany.

Zaválsko se opevňuje, Boerové se ozbrojují po zuby a jiná podobná válečná opatření se konají. V hlavním městě Pretorii postaveno osm pevností. Nepřátelství proti Velké Britanii je zjevné. Do států oranžských a do Kapské kolonie byli vysláni emisaři, aby tu rozníti domorodce. Francie, Rakousko a Německo, praví se tu, chtějí zaručiti neodvislost Zaválska, bude-li toho třeba. President Krueger prý do Anglie nepůjde.

Republika transvaalská zabezpečila si podpory Francie, Německa a Ruska v hájení své neodvislosti. Zároveň sděluje se z Pretorie, že president Kruger uzavřel se svobodnými státy oranžskými nový ochranný spolek. President Oranžských svobodných států, Steyn, jakož i výkonná rada Zaválska, radila Kruegerovi, by do Londýna nechodil. Zaválsko chce, by Anglií dána mu byla neodvislost, za kterou by ručily jiné velmoci.

Lung Lung Lung Lung Lung Lung Lung Lung

ALLEN'S LUNG BALSAM

..... vyléčí .....

bolení hlavy, bolení krku, nachlazení, dýchavičnost, horeo, záškrt a všechny nepořádky jater a ledvin.

Jest nepředstižitelný.

Obsahuje zvýšené množství nejlepší léčivé vlastnosti, jaké se nalézají v jiném přípravku.

Cena 25c, 50c a $1.00 lahev.

Na prodej u všech lékařů.

J. N. Harris & Co. (Inc) maj., Cincinnati, O.

Balsam Balsam Balsam Balsam Balsam Balsam Balsam Balsam

ZDARMA Vysoká ODMĚNA

Abychom naše dosavadní a budoucí přátele v prvním, zašleme po příčinách 30 dní a každou hodinku našich vyhledaných Henry Clay dostaváků, elegantní hodinky pro pána z 3 unciového stříbra, zaručené, se zevnějším natahovacím přístrojem, vše úplně dobré a správné, na vydrží po celý život. Strojek jest bohatě obsazen a nejnovějšího druhu. Když u Vás dostanete naše hodinky nahlédnete, jsou to hodinky prvé třídy a víme, že nám přinesou mnoho objednávek. Dostanete-li hodinguist zdarma na 6, 12, 18, a po prohlédnutí, když budete s nimi spokojeni zaplatíte expressmanu jednotnou $3.69 a vydání expressní a jsou vaše. Můžete vydělati peníze přijímáním objednávek pro naší firmu. Zkuste to.

Insurance Wholesale Cigar House,
39 WASHINGTON STREET, CHICAGO, ILL.

T-HG-1m

BEROUN

nejzdařilejší pokračující

ČESKÁ OSADA

V AMERICE.

Přes sto rodin usadilo se tu během minulého roku.

Nejlepší pozemky, nejčistší voda, nejlepší podnebí, dobré trhy, malá vzdálenost od měst St. Paul, Minneapolis a Duluth jsou výhodami námi nabízenými.

O mapy a vysvětlení dopište na českého vystěhovaleckého jednatele

James Kluzáka,
713 Pioneer Press Bldg,
ST. PAUL, MINN.

aneb na

HOPEWELL CLARKE,
pož. komisař St. P. & D. R.R.,
St. Paul, Minn.

ZDARMA: Zašlete si pro cirkuláře, popisující vzrůst této osady za minulý rok. Budou vám zaslány zdarma.

Nekupujte pozemky, dokud jste nečetli o osadě BEROUN.

H4-T50-3m

Brambory k sázení.

Mám asi 200 bušlů vybraných bramborů ku sázení, výtečného druhu Early Ohio, za cenu velmi nízkou, jako se obyčejně prodávají jiné druhy k sázení. Kdo by si nějaké k sázení zakoupiti chtěl, nechť dopíše pod adresou:

50x3 **Frank Jelínek,** Crete, Neb

Kaffir Corn

Jest nejlepší rostoucí píce. Stonky a listy jsou tak dobré jako u kukuřice obyčejné a podrží svou zeleň i v nejsušším létě a podzimu.

SEMENO ŘEPKOVE, pravé importované nejlepší píce k tučnění ovcí i jiného dobytka. Prodáváme všechna semena pícnin, pískovou vikev, vojtěšku, kolenec obrovský, sachalinku atd. Zašleme pakliček 4 druhů s naším 116ti stránkovým úplném katalogem semen za 14 c. (sedm dvoucentových kolků). Dopište nám hned do kteréhokoliv z udaných míst. 50x2

Vaughan's Seed Store

CHICAGO - - 84-86 Randolph Street.
NEW YORK - - - 26 Barclay Street.

Jos. Bliss John H. Bliss Fr. E. Bliss

Kterýkoliv z nich pracuje v zájmu svých zákazníků.

JOSEPH BLISS,

dříve ve Schuyler, Neb.,

Komisionář se živým dobytkem

čís. 316 Exchange Bldg,

South Omaha. - - - Neb.

Všemožná péče věnuje se všem zásylkám i za zpátečním. Přízeň Vaše jest uctivě žádána.

Tržní ceny na požádání.

Nezapomeňte číslo 316 Exchange Building, South Omaha, Neb. 50—

Pánům úředníkům spolků.

Účetní (obchodní) knihy, jako Ledgers, Journals, denní knihy a jiné od 75c. nahoru u Pokroku Západu.